РІК ЗАЛОЖЕНЯ 1893.
"СВОБОДА"
"LIBERTY"
виходить три рази на тиждень
вівторок, четвер і суботу,
видає
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Всі листи, моні-ордери і чеки треба адресувати на адресу „SVOBODA".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
"SVOBODA"
("LIBERTY")
the Ukrainian Newspaper
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by Ukrainian National Association
at 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

Урядовий орган Українського Народного Союза -- "SVOBODA" -- Official organ of Ukrainian National Association.

РІК XXVI. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., вівторок, 25-го червня 1918. Ч. 75. VOL. XXVI. JERSEY CITY, N. J., Tuesday, June 25, 1918. No. 75.

900.000 АМЕРИКАНЦІВ ПЕРЕЇХАЛО ДО ФРАНЦІЇ.

Грізне положенє австрійських війск за рікою Піяве. -- Вода зірвала майже всі мости.

Тайні наради селянського конґресу в Київі і його маніфест до українського народу.

Голодові заворушеня по містах Австрії. -- Погроми Жидів в Галичині.

ВІСТИ З УКРАЇНИ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on June 24, 1918 as required by the Act of October 6, 1917).

МАНІФЕСТ СЕЛЯНСЬКОГО КОНҐРЕСУ В КИЄВІ.

КИЇВ, 23. мая. — Другий селянський конґрес, хоч на приказ властий його закрито, відбував через 14 днів дальше свої тайні засіданя в Києві.

По цілім краю розкинений памфлет подає отсю резолюцію, ухвалену на конґресі:

Конґрес, який обіймає всі партії України і заступає 25 міл. селян, протестує проти вмішуваня в політичні справи України, як се стало ся після поваленя правительства, і заявляє:

Селяни не признають гетьмана, вибраного дідичами.

Україна позістане народною републикою зі всіми здобутками революції.

Землї під ніяким услівєм не будуть звернені дідичам, як се сказано в маніфесті гетьмана.

Селяни звертають ся до німецького народа і до німецького правительства, щоби не переводили нїщо такого, що противить ся бажаням українського народа.

Найвисша власть на Україні, яку селяни признають, є установчі збори, які повинні бути сейчас скликані.

В обороні установчих зборів і здобутків революції постановив конґрес перевести в ріжних околицях орґанізацію батальонів, які будуть слухати лише приказів Ради.

Конґрес взиває всїх робітників і всї демократичні орґанізації до боротьби в обороні революції і здобутих прав.

Погляд правительства Скоропадського на полагоджене справи Холмщини.

КРАКІВ, 19. мая. — В розмові зі співробітником в Києві видаваного „Дзенніка Кійовського", заявив голов. державний секретар і особистий секретар гетьмана Скоропадського, полковник Полтавець-Остряниця, що справа Холмщини буде полагоджена з Поляками в приязний спосіб за посередництвом польсько-української комісії та що Україна хоче позістати з польським народом в добрих зносинах. При рішаню щодо приналежности Холмщини має бути міродатною воля населеня спірних земель.

Конґрес кадетів на Україні і їх жаданя.

КРАКІВ, 19. мая. — В Києві відбув ся перед кількома днями конґрес кадетської партії, який займав ся справою співучасти у новім правительстві. По довшій дискусії, підчас котрої обговорено докладно становище партії супроти нової ситуації, ухвалено 70 голосами проти 13 (6 делеґатів здержало ся від голосованя), що члени партії можуть позістати в кабінеті Лизогуба.

Опісля принято резолюцію, що співучасть кадетів в правительстві і в державних інтересах з огляду на небезпеку анархії і на конечність орґанізації армії є потрібна, причім однак партія повинна задержати свою програму і свої ідеали.

Дальше ухвалено домаґане, щоби російська мова була рівнорядна з мовою українською, щоби церков була відлучена від держави та щоби видати заборону уживати релїґійної аґітації до політичних цілий. Національні меньшости мають одержати право в цїли охорони своїх культурних інтересів творити публичні правні інституції, яких права мали би бути близше означені в окремім законі. Робітники мають одержати свободу що до твореня професійних орґанізацій, о скільки се не йде в розріз з державною адміністрацією. Маючи на оці інтереси продукції, належить завести 8-годинний день праці.

Заряд Києва в німецьких руках.

МОСКВА, 21. мая. — Вчерашна телеґрама, потверджена німецьким посольством, доносить, що з причини конфлїкту між київською міською радою і німецькими властями весь заряд міста перейшов в руки Німців. До конфлїкту прийшло з причини ріжниці в поглядах щодо вивозу средств поживи з України до Німеччини.

Арештоване і увільнене Петлюри.

КРАКІВ, 20. мая. — Тут наспілі київські часописи доносять, що по перших арештованях, які перевели німецькі власти, слїдували другі на приказ гетьмана Скоропадського. Між иншими арештовано голову київської земської управи і бувшого міністра війни, Петлюру, якого однак по кількох днях випустили на волю.

Видано також приказ на арештоване комісаря київської ґубернії, Саліковського, але його не можна було виконати, бо Саліковський утїк.

Недавно тому арештовано також редактора соціялїстично-революційної часописи „Народноє Дело", Іванова, в редакційнім льокали.

Строгі зарядженя німецьких властий.

КРАКІВ, 18. мая. — „Київская Мисль" оголосила зарядженє німецького команданта, що всі українські власти мають постарати ся для своїх автомобілів леґітимаційні карти від німецького команданта. Приватним особам будуть видавані леґітимації лише в случаях, коли вони заслугують на безсумнївне довіре. Всї самоходи і моторцикли мусять з переду і заду мати німецькі таблиці. Самоходи, які на знак, даний німецьким вартівником не стануть, будуть сейчас острілювані.

АМЕРИКАНСЬКІ ВІЙСКА У ФРАНЦІЇ.

(True translation filed with the Poststmaster at Jersey City on June 24, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

900.000 АМЕРИКАНЦІВ У ФРАНЦІЇ.

В протягу останного тижня переїхало 100.000.

ВАШІНҐТОН, 22. червня. — Злучені Держави мають поверх 900.000 людий у Франції. Таку заяву зложив нинї ґен. Марч, шеф американського ґенерального штабу на тижневій конференції представників преси.

Ґен. Марч заявив був останної суботи, що число Американців, висланих до Франції, перейшло 800.000. З того виходить, що в протягу останного тижня 100.000 американських жовнїрів переїхало до Франції.

Ґен. Марч пояснив, що в сім числї містять ся війска, які находять ся вже у Франції і ті, котрі є тепер в дорозї, включаючи жовнїрів і не-жовнїрів.

АМЕРИКАНЦІ БОРОНЯТЬ 38 МИЛЬ БОЄВОГО ФРОНТУ.

ВАШІНҐТОН, 21. червня. — Американські війска держать у своїм посїданю 38 миль боевого фронту у Франції, як се подано до відома членам військової комісії на тижневій конференції зі секретарем війни, Бейкером, і шефом ґен. штабу, ґен. Марчом.

Ті американські війска находять ся під командою американських офіцирів і вони находять ся в ріжних шістьох місцях боевого фронту. Крім того є ще американські війска на боевім фронті в злуці з анґлїйськими і французькими бриґадами.

Дальше подано членам комісії до відома, що небезпека зі сторони підводних лодок зовсім не вплинула на зменьшене траспортів війска через океан.

Підчас дискусії над военним положенєм Італії, викликаним наступом австрійських війск, представники військових властий заявили, що военне положене в Італії ще не находить ся в такім станї, щоби могло становити небезпеку для алїянтів.

В АВСТРО-УГОРЩИНІ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on June 24, 1918 as required by the Act of October 6, 1917).

ЗАМАХ НА ЖИТЄ АВСТРІЙСЬКОГО ЦІСАРЯ.

ЛОНДОН, 22. червня. — Урядово не потверджена вістка з Амстердаму доносить, що зроблено замах на жите австрійського цїсаря Карла.

ЗАХОДИТЬ НЕБЕЗПЕКА ВИБУХУ РЕВОЛЮЦІЇ.

КОПЕНГАГЕН, 21. червня. — Положене в Празї і в инших осередках промислу в Чехії стало грізне, як се доносить віденська „Нає Фрає Прессе".

Австрійське правительство є приневолене піднести порції хлїба, в противнім случаю розярене серед робітників буде щораз сильнійше. Грозить небезпека перерваня комунікації і вибуху революції.

ЦІЛИЙ АВСТРІЙСЬКИЙ КАБІНЕТ ПОДАВ СЯ ДО ДИМІСІЇ.

АМСТЕРДАМ, 23. червня. — Нині відбуло ся спільне засїдане цїлого австрійського кабінету, на якім порішено внести збірну резиґнацію, як се доносять нинїшні телеґрами з Відня.

Як се доносили попередні телеґрами, австрійський премієр, др. Зайдлєр удав ся був в пятницю до головної кватири, щоби цїсареви предложити резиґнацію цїлого кабінету.

ПРОТИЖИДІВСЬКІ ЗАВОРУШЕНЯ В ГАЛИЧИНІ.

АМСТЕРДАМ, 21. червня. — Франкфуртський кореспондент часописи „Нає Ротердамше Курант" доносить, що у Львові прийшло до заворушень, які прибирають протижидівський характер.

В останних днях, як се дальше доносить телеґрама, прийшло також до заворушень в Стрию, Величці і в инших містах Галичини. Жидівська орґанізація почала акцію в цїли самооборони.

Ворохбня в Будапешті.

ЛОНДОН, 22. червня. — Телеґрама з Будапешту через Амстердам доносить, що на улицях міста прийшло до боротьби між страйкуючими робітниками і поліцією. 9 страйкерів убито і 36 ранено.

Премієр Векерле заявив, що зарядив дожоджене, чи ужите оружа проти страйкерів було конечне. Робітники в зелізничих варстатах ще перед тижнем вийшли на страйк, жадаючи підвисшеня платні о 160%.

Німеччина не має чим помогти Австрії.

ПАРИЖ, 22. червня. — Телеґрама з Базилеї (Швайцарія) доносить, що ґен. Людендорф вислав на просьбу президента Відня, прислану до німецького правительства в справі уділеня помочи в средствах поживи, слідуючу відповідь:

„Я хотів би зі серця помогти мешканцям Відня в їх тяжкім положеню, але на се не позволяють жерела Німеччини. Всї транпорти збіжа з України, Румунії і Бесарабії призначено без виїмки для Австрії.

„Не зважаючи на велику трудність свого власного положеня, я віддав Австрії у цьвітни, маю і червни транспорти, призначені на західний фронт. Але тепер я не маю більше резервових засобів і я не є всилї дати поміч".

Подібну відповідь прислав президентови Відня президент Будапешту, заявляючи, що не є всилї помогти столиці Австрії. У своїй відповіди додав однак, що він передав просьбу угорському міністрови поживи.

Людендорф позичає Австрії 5.000 тон поживи зі засобів армії.

АМСТЕРДАМ, 23. червня. — Рішене Людендорфа, щоби Австрії позичити 5.000 тон збіжа з резервових засобів Німецької армії, вказує, що цивільне населене в Німеччині не має ніяких резерв поживи.

Сей факт і заява, яку недавно зробив в німецькім парляменті консерватист, др. Геш, вказують на невдоляючий вигляд Німеччини під зглядом поживи.

Одинока надія — Україна.

Др. Геш сказав:

„Доси ми не були всилї цілковито забезпечити ся щодо поживи. Продукція в державі постійно упадає. Так дальше бути не може. За поживою ми мусимо оглянути ся в Росії, а передівсім в Україні. На нещастє Великоросія є сильним нашим конкурентом щодо збіжа з України".

Бесїдник підніс дальше, що безоглядне забиране збіжа і насіня військовими властями викликало чимале обурене зі сторони німецьких селян.

Щодо положеня на Україні „Кельнер Цайтунґ" доносить на підставі урядових жерел, що в Києві панує спокій і порядок, хоч провінція ще не зовсім є певна.

Теперішний брак муки в Австрії спричинила Бесарабія.

На Україні є ще тепер великі засоби поживи, але селяни не хочуть продавати, бо мають тільки гроший, що можуть ними палити.

„Зорґанізоване транспортів збіжа з України вимагає довшого часу. Управильнене під тим зглядом відбуваєть ся. Вигляди на жнива на Україні є незлі. Наші війска є люблені на Україні, навіть серед простих людий", — говорить урядове донесене.

Урядовий звіт додає вкінци, що відносини між військовими і політичними провідниками на Україні є добрі.

—o—

Німці грозять пімстою.

АМСТЕРДАМ, 19. червня. — „Дайтше Тагес Цайтунґ" доносить, що на случай прогнаня німецьких горожан з Хін і їх інтернованя в Австралії, як се доносили вісти з Токіо, німецьке правительство увязнить 10.000 французьких горожан зі занятих територій і буде їх так довго держати у вязниці, доки німецькі горожани не повернуть до Хін і доки їм не заплатять за шкоду, яку вони потерпіли би.

В ІТАЛІЇ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on June 24, 1918 as required by the Act of October 6, 1917).

НАСТУП АВСТРІЙЦІВ ЗОВСІМ ЗДЕРЖАНИЙ.

Военні операції обмежені до льокальних боїв.

РИМ, 22. червня. — Італійський урядовий звіт доносить: Від дня 20. червня неприятель не відновляв наступу, здержаного і зломаного на цїлім фронті завдяки сильному опорови і хоробрости наших війск.

Вчера перевів був неприятель сильний місцевий наступ коло Льосон, на полудневий захід від Фосальта, але його відбито з тяжкими втратами для неприятеля.

Неприятель сильно острілював вчера наші становища на Монтелльо і на горі Ґраппа. Опісля слідував напад піхоти, який однак успішно відбито.

В околиці Кава Зукеріна (над долішною Піяве) наші хоробрі моряки при підмозї гармат военних кораблів перевели успішний напад, беручи 150 полонених і здобуваючи значну скількість военних матеріялів.

На прочім боевім фронті акція була обмежена до місцевих боїв, які випали на нашу користь і принесли нам трохи полонених і военної добичі.

Зістрілено 10 лїтаків і 3 бальони.

40.000 ПОЛОНЕНИХ ВІД ПОЧАТКУ НАСТУПУ.

Полонені чесько-словацькі жовнїри будуть поставлені перед военний суд.

ВІДЕНЬ, 22. червня. — Урядовий звіт австро-угорської военної кватири звучить:

Битва здовж ріки Піяве була вчера значно слабша. Протинапади неприятеля, як приміром в кількох місцях на височині Монтелльо і на захід від Сан Дона, відбито з тяжкими втратами для Італійців.

В часї від 15. до 20. червня неприятель втратив 42 лїтаків і 4 бальони. Число полонених зросло на 40.000.

Між полоненими находить ся трохи чесько-словацьких леґіонерів, яких сейчас передано військовому судови.

ІТАЛІЙЦІ ОСТРІЛЮЮТЬ З ГАРМАТ СТАНОВИЩА АВСТРІЙЦІВ.

Австрійські війска перейшли в оборону.

РИМ, 23. червня. — Італійський урядовий звіт доносить: Здовж цїлого боевого фронту наша артилерія сильно острілює становища неприятеля. На височині Монтелльо і здовж ріки Піяве наша піхота напирає на неприятеля. В протягу вчерашного дня наші війска перевели кілька успішних нападів.

На захід від Фаґаре неприятель робив пробу перевести протинаступ, але без успіху.

Анґлїйський відділ вдер ся в боєву лінію неприятеля на полудне від Асіаґо і убивши 100 Австрійців, повернув назад з 21 полоненими і одним машиновим крісом.

Вчера зістрілено 10 ворожих лїтаків. Від 15. червня неприятель втратив 95 лїтаків і 6 бальонів.

СИЛЬНІ ДОЩІ ПЕРЕПИНЯЮТЬ ВОЄННІ ОПЕРАЦІЇ.

Через кілька годин була комунікація через ріку зовсім перервана.

ВІДЕНЬ, 23. червня. — Австрійський урядовий звіт доносить:

Битва здовж ріки Піяве була вчера значно слабша. Лише на полудневім крилї нашої армії неприятель перевів вчера пополудни кілька протинаступів. На прочім боевім фронті відбувала ся вчера лише перестрілка артилерії.

З причини сильних дощів, які майже щодня від тижня падуть на венецькій рівнині, цілі околиці находять ся під водою, роблячи значні перепони у веденю военних операцій.

Піяве перемінила ся в бистру ріку. Через високий стан води часто по кілька годин була перервана комунікація між обома берегами ріки. Лише з великою трудностию приходить ся заосмотрювати наші війска на західнім березї ріки в амуніцію і поживу. Тимбільше признане належить ся нашим війскам, які є приневолені бороти ся серед небувалого доси тяжкого положеня.

(Продовжене на стор. 5-тій).

"SVOBODA" (LIBERTY)
The Ukrainian newspaper published three times a week: Tuesday, Thursday, and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ESTABLISHED 1893

JOSEPH STETKEWICZ, Chief editor.
NICHOLAS D. WELYCHKO, Assistant editor.

ANDREW SAWKA, Business manager.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

SUBSCRIPTION:		ПЕРЕДПЛАТА:	
United States:		в Злучених Державах:	
1 year	$3.00	на рік	$3.00
6 months	$1.75	на пів року	$1.75
3 months	$1.00	на 3 місяці	$1.00
to Jersey City and to foreign countries:		В місті Jersey City і за границю:	
1 year	$3.50	на рік	$3.50
6 months	$2.00	на пів року	$2.00
3 months	$1.25	на 3 місяці	$1.25
Single copy 3 cents.		Поодиноке число 3 центи.	

За кожду зміну адреси платить ся 10 центів.

Адреса: SVOBODA, 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Число телефону 498 Montgomery.

Всї моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу "Svoboda".
При висланю замовлення належить долучити моні-ордер або чек.

За всї оголошення поміщувані в „Свободї" редакція не відповідає.

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN LANGUAGE NEWSPAPERS — MEMBERSHIP LABEL

З БІЖУЧОЇ ХВИЛЇ.

На День Независимости.

Майже з усїх більших і меньших міст, де є українські кольонії, одержали ми листи, що там вже приготовляють місцеві Українцї торжественні обходи на День Независимости 4-го джулая.

Є надія, що всюди українські обходи випадуть красно, а декуди ті манїфестації можуть навіть вибитись на перший плян.

Таксамо як Українцї приготовляють ся й инші народности до обходу. Американські агенти доносять, що загалом 34 народности візьмуть участь в обходї. Місто Ню Йорк попишеть ся найлїпше, бо воно, яко найбільше місто, має найбільше чужинцїв, котрі в День Независимости виступлять величавим походом. В поході має взяти участь 135.000 осіб, між иншими будуть там: Українці, Поляки, Москалї, Французи, Голяндцї, Англійцї, Італійцї, Шведи, Норвежцї, Греки, Сирійцї і инші. Нюйорські газети в англійській мові пишуть, що в тім поході буде 3.000 Українцїв, з чого третя часть буде женщин, та що буде 4 українські музичні банди. Одначе нам здаєть ся, що Українцїв в поході в Ню Йорку буде далеко більше, можливо, що два рази стільки, як пишуть нюйорські часописи.

Таксамо і по инших містах Українцї визначать ся.

Поляки у своїх газетах заповідають, що їх буде найбільше у походах. Се можливо в Шікаго, в Дітройт, в Толідо, в Бофало, де їх є дуже велике число, але в инших містах вони того не можуть сподїватись. Наприклад в Ню Йорку вони вже тепер заповідають, що їх виступить 20.000 в поході, хоч звісно, що їх кольонія в Ню Йорку не більша від української, а до того й меньше проявляє якогонебудь руху ніж українська; длятого польські заповідання щодо їх манїфестації в Ню Йорку виглядають що найменьше — пересаджені.

* * *

Українцї по всїх містах повинні бути в день манїфестацій (на другий четвер) готові **подати репортерам місцевих газет інформації про український нарід і його справу.** Аби мати всесторонні інформації, найлїпше спровадити собі по кілька чисел магазину UKRAINE, виданого Українською Радою в Америцї. Одно число з пересилкою коштує 30 цнт., а **десять чисел з пересилкою $2.50.** Замовлення треба посилати **сейчас** на адресу: The Ukrainian American Exchange, Inc., 520 E. 6th St., New York, N. Y. (Чеки виповняти так: Ukrainian Alliance of America, Jersey City, N.J.) **Коли замовлення прийдуть скоро, то комітети дістануть магазин в пору і він в день манїфестацій зробить їм велику прислугу.**

Тому ще раз відзиваємо ся до комітетових по всїх містах, щоби поспішили ся з тою справою, бо до дня обходу від нинї вже всего тільки 9 днів, а тепер пересилка друків і взагалі пакетів почтою часто припізнюєть ся і тому посилки могли би прийти вже пізно, як би їх замовлено в останних днях.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on June 24, 1918 as required by the Act of October 6, 1917).

Американські військові власти поручили розвязати польську політичну організацію.

Телеграма з Вашінгтону доносить, що американські військові власти перевели слїдство в справі К. О. Н. („Комітет Оброни Народовей") і переконали ся, що та польська політична організація є неприхильна аліянтам і також творено польської армії в Злучених Державах для висилки до Франції. З уваги на те управа бюра „Military Intelligence Branch General Staff United States Army" поручила тій організації, щоби **або розвязала ся або змінила своє відношенє до польської армії добровольців в Злучених Державах і підпирала її.** Що зробить та організація, покищо ще не звісно.

Підчас доходження, як подають газети, показало ся, що поки Америка ще не була у війнї, та організація була по сторонї Німеччини, а опісля станула тільки по сторонї польської Регенційної Ради у Варшаві, яка є цїлком завислима від Німеччини. В справі польської армії організація К. О. Н. не хотїла заявити виразно, ніби оставляючи справу польської армії также Регенційній Радї у Варшаві, а крім того польські газети, котрі тримають з К. О. Н., не лише не підпирали польської армії добровольців в Америці, але навіть мали їй шкодити ріжними способами, пишучи, що польських добровольців мізерно трактують в порівнаню з правильною армією і т. д. (Що вони дістають від француського правительства по 5 центів денно, а для їх родин нема забезпеченя і т. п.).

Через те організатори польської армії в Злучених Державах, під проводом Падеревского, мусїли певно жалуватись на своїх противників перед американськими військовими властями і певно ті власти наслїдком сих скарг постановили тепер взятись рішучо до К. О. Н.

Професор Масарик за інтервенцією.

Славний чеський учений і політик, професор Тома Масарик, котрий тепер пробуває в Злучених Державах, коли недавно приїхав сюди з Росії, говорив представникам американських газет, що він є противний посиланя війск аліянтів до Росії, а поручав би хиба поміч Росії і то в порозуміню з большевицьким правительством.

Тепер же, як доносить нюйорський „Таймс" з Вашінгтону, він змінив трохи свій погляд.

Заявив він американському правительству, що він поручав би експедицию війск аліянтів і Злучених Держав до Росії, коли би та висилка була така сильна, що могла би дійсно сповнити свою місію. Однак заки се стало би ся, проф. Масарик поручав би попередити інтервенцію дипломатичною акцією.

Се зовсїм раціональне, бо коли би дійсно мали іти війска аліянтів і американські до Росії, чи то через Сибір чи через Архангельск, то треба наперед знати, **в якій цїли вони ідуть.** Проти Німеччини вони не могли би іти безпосередно; наперед мусїли би **вмішатись до внутрішних справ Московщини** і наприклад повалити большевиків, а підперти инше правительство. Коли би ішли з такою цїлию, то її мусять знати не лише народи аліянтів і Злучених Держав, але також і нарід московський і населенє Сибіри. Вони мусять знати цїлу програму такої виправи, бо тільки тоді вона може бути успішна, як нарід Московщини і Сибіри на неї згодить ся і підіпре її, а підіпре її лише тоді, як та програма буде демократична, як буде стреміти до введення народного і демократичного правлїня.

Покищо проф. Масарик радить вислати до Росії, себто в Московщину і Сибір, потрібну і конечну поміч, а саме політиків, які вели би там розумну пропаганду, а також інжинірів і бізнесменів, що дали би розстроєній Росії свою поміч і пораду.

ЯКИЙ Є СПОСІБ ПРОТИ ВІЙНИ?

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on June 24, 1918 as required by the Act of October 6, 1917).

Один з найспосібнїйших американських заграничних кореспондентів, Арнольд Беннет, прислав минулої недїлї з Лондону до нюйорського „Таймса" дуже цїкаву статю про справу війни і мира та про спосіб, як зарадити війнї на будуче. Подаємо отсе сю статю в скороченю.

Війна і мир.

Війна є добре зорганїзована. Мир нїколи не був добре зорганїзований. Розуміеть ся, війну лекше зорганїзувати ніж мир, мимо того, що вона коштовнїйша; через те для війни треба тільки одної держави, тоді як для мира треба найменьше двох. (В часї мира одна держава може викликати війну, а в часї війни для мира треба найменьше двох противних держав). Війну можна зорганїзувати знаменито і проти волї майже усього загалу, в чім знова лежить слабість мира, який так тяжко удержати, хоч кажемо, що майже всякий його хоче.

Війна повстала, так би сказати, з потисненем ґузика — одного дня, але нема сили, аби таксамо можна зорганїзувати мир.

Удержувати мир мала доси дипльоматія. Однак лихо в тім, що вона була тайна і тому вона зовсїм не дописала і зовсїм не змогла вивязатись зі свого завдання. Серед новітних народів, котрі навчились дечого з історії, війна була би неможлива, як би її приготовлювано публично.

Колись люди думали, що війна — се велике дїло. Тепер же люди знають, що війна — се божевілє. Кілька осіб на високих становищах може викликати війну, одурюючи нарід. Вони кличуть на алярм, підбурюють нарід, говорять про безвихідне положенє, про те, що треба бути приготованим на найгірше, але поза тим малим кружком осіб нїхто нічого властиво не знає.

Незнанє родить страх, а страх — глупоту. Потім нагло повстає перестрах на біржі. Народи ідуть до війни, але не знають, чому. Пізнїйше довідують ся, що вони пішли до війни тому, що стратили голову і що затуманено їх у відповідний спосіб кількома особами, котрих промислом є війна.

Лїга народів.

Але такого отуманеня не могло би бути, як би була лїга (союз) народів для удержування мира. Перша річ — наради такої лїги були би публичні, а друга річ, що самі наради вже причиняють ся до убивання воєнного настрою. Те, що наради тривають довго, вони є тяжкі і убиваючі для всякого розгорячення.

Є можливою річию, що міжнародні спори не дадуть ся полагодити на самій конференції. Остаточно їх може рішити трибунал або суд, наділений повними правами, але той суд був би іменований також лїгою і тому все залежало би від устрою сеї лїги, значить від засад, на яких би мали поодинокі держави опиратись при виборі представників до тої лїги. Найважнїйшою основою конституції сеї лїги було би запевненє для кождого народу, що там він найде повну справедливість. Колиб все було повної справедливости, то годї числити, аби лїга могла тривати довго. Вона мусїла би розпасти ся.

З кого-ж би вона складалась? Певно, що не із сьвятих, а із звичайних смертельників, з усякими їх хибами. Істнованє лїги ще не змінить людий, але се не є ще жадною рацією против лїги.

Як же уложити її склад? Міжнародну конференцію в Газї (в Голяндії) утворено в той спосіб, що кожда з 44 покликаних держав дає одного представника, але се не є справедливе. Найсправедливійше є покликати представників лїги відповідно до числа населення даної держави і то виставчить 9-ти держав, а саме: Великої Британії, Франції, Злучених Держав, Італії, Японії, Росії, Німеччини, Австро-Угорщини й Еспанії. Однак, аби Франція, яка є головною репрезентанткою модерної культури і поступу, була як слїд заступлена, повинна дістати розмірно більше число представників ніж другі держави; в певній мірі можна в сім напрямі узглядняти й Італію. Меньші держави не потребують представництва, бо цїлию лїги буде удержати мир, а як великі держави не позволять, то малі не будуть воювати.

З УКРАЇНИ.

Відомий журналїст, др. Д. Донцов умістив в ч. 38. „Нової Ради" статю п. з. „Перед розвязкою". Констатуючи, що тепер нїхто з правників не заперечує факту істнованя України яко держави, п. Донцов заявляє, що поминаючи віру Українцїв в істнованє сеї держави — „самостійної України не було до сьогодня і нема тепер". Є вивіска, поза котрою нема нїчо. Універсал з 20. листопада стільки зробив, скільки й акт 5. листопада, котрий проголошував незалежність Польщі. Те, що там творцями були чужі, а тут свої — се може тїшити українські амбіцію, але не зміняє ситуації. Старий лад нездужував на видержанє влади, а становища, в якім ми тепер жиємо, не можна инакше назвати, як „атрофією (повільним завмиранєм) державної власти".

„Се не правда, — каже п. Донцов — що зачалась остання дія великої історичної драми: „Відродження України". Ні! Доперва подія дійшла найвисшого напруження і тепер наступив перестанок між четвертою і пятою дїєю. Завіса ще не відслонена; за нею криєть ся або славетне скінченє, або пропасть, якій ще не було подібної.

„З тривогою і болем дожидаємо сього рішаючого переходу в тойсамий момент, коли наше міжнародне становище давно не було так виґідне, як сеж тепер. Відгороджені наче китайським муром від Росії з її самовизначенем народів, маємо сусідів, занадто занятих на заході, щоб узяти ся на сході до анексій (прилучень); маємо національні меньшости, що опинились перед фактом самостійности України; маємо Холмщину; небезпека ягайлонської ідеї відвернена; справа подїлу Галичини перестає бути мрією. Наше становище славетне, але від пропасти ми не втекли, коли так дїло піде, як і доси. Не задля гарних очий Українцїв Німцї наміряли ся втрутитись. Їм була завсїди чужою думка розбити Росію і в часах війни ще вони хтїли знайти якусь угоду з східним сусїдом, навіть за цїну найбільших уступок, аби тільки забезпечити собі вільну руку против головного ворога — Англії. Від 1914 р. Наполеон зробив з національним героєм в Німеччині, а його ідея „континентальної злуки" проти Великої Британії є найулюблениїшою ідеєю в німецьким політичнім сьвітї. Одним із причасників, сеї злуки мала бути Росія, задоволена і догоджена Нїмцями.

„Подібно, як в 1866 р. Австрії, таксамо і тепер Росії Берлїн мав предложити як найлїпші умови мира, щоби з вчорашнього ворога зробити собі приятеля і союзника на завтра. Така прихильна Росії орієнтація (погляд) була пануючою в Німеччині аж доти, доки в Петербурзї не прийшли до власти Нахамкеси, Залкінди і Радкі і взагалї цїла „злучена інтернаціональна компанія", котра нинї править Росією.

„Коли се скоїлось, коли Росія почала дїлитись на частини, тоді — не раньше, німецький уряд написав на своїм прапорі заповіт подїлу Росії.

„Велику історичну концепцію (плянованє), про котру мріяли Карл X, Густав, Карл XII і Мазепа — полїтична незалежність т. зв. західної Росії — взяли тепер Німці, яко провідну лїнію своєї полїтики. Чи на довго?

„Се буде залежати виключно від нас. Коли ми зуміємо згуртувати ся, будуючи міцну державну одиницю, будемо мати в Берлїнї найщирійшого спільника. Але як не зуміємо, коли замісць нового осередка полїтичної волї повстане на Українї вожнеча, наслїдки того будуть несчислимі. Невідклично вона буде пригинена або з заходу, або зі сходу, або з півночи. Кажучи додїльно, конкретно: або прийде (в найкрасшім випадку) до австрійсько-німецької окупації з якимись лялькави, подібними до варшавських, в ролї мінїстрів, або проковтне нас Росія. Німцї льояльно дотримали умови угоди. Але як не дотримаємо ми, не зорганїзуємо краю, то зробльять се за нас міцнїйші руки. І тоді наступить перелом і в холмській і в галицькій справі. І ми навіть не насьмілимо ся на когось нарікати. Бо клявзуля (примітка) „rebus sic stantibus" (при данім становищи дїла) є мовчазним застереженєм кождого, а не тільки межинародного трактату (угоди).

„Се було би ще не найгіршим виходом із заплутаного становища. Найфатальнїйше булоб, колиб обскубаний російський орел знову розгорнув свої крила над Україною в тій або другій формі. Се мало правдоподібне, але не є неможливе. І колиб за таку цїну центральні держави могли купити загальний мир, мир з Францією, Англією, або дружні стосунки з новозбудованою Росією — можна сумніватись, чи вздержались би вони від такого заходу. Привернене старої орієнтації прийшло би лекше, ніж нової.

„Цїлию статї не є вказівка доріг, котрі могли би вивести з сьогоднішного хаосу. Цїль — зазначити, що тепершнє полагодженє українського питаня є тимчасове, котре кождого моменту може поступитись другому. Ми стоїмо перед небезпекою, котра може збурити цїлу будівлю нашої молодої державности. Вона може зникнути, як метеор, щоб уже нїколи не показатись на полїтичнім обрію.

„Завіса відслоняєть ся. Починаєть ся пята дія драми. Від нас залежить, аби скінчилось так, як ми бажаємо; инакше скінчить ся безприкладною в нашій історії пропастию. Чи люди, котрим випало стати на чолї полїтики української республики, хочуть се зрозуміти?"

КЛИЧІ НА 4-ГО ДЖУЛАЯ.

Один з наших читачів присилає отсї кличі, які радить Українцям взяти за взір на написи на таблицях (сайни), котрі будуть нести в День Независимости в поході:

We demand freedom for Ukraine and for all peoples of the world.

The Ukrainian Immigrants in America are heart and soul with the American Nation in its present great struggle for the victory of Right.

The Ukrainian Democracy is ever ready to join hands with Democracy of the world.

The Ukrainians here are ready to give their utmost support to the American Government in the present war.

We look to America as the hope of New Europe.

Let this year's Fourth of July initiate the Celebration of Independence of all peoples in Europe.

Let the next Fourth of July be the day of freedom for the whole world.

The oppression of any nationality in Europe must disappear after this war.

America must win, for Democracy can't lose.

Down with Teutonic autocracies in Europe.

Democracy must win the war.

We demand right of selfdetermination for all nationalities.

We demand freedom and independence for 40,000,000 Ukrainians.

We protest against German atrocities in Ukraine.

"The Government of the people, by the people, for the people shall never perish from the world."

Thousands of Ukrainians are fighting with the American Army in France against German autocracy.

СТАРОКРАЄВІ ВІСТИ.

Пятий Універзал Української Центральної Ради.

В половинї мая б. р. Українська Центральна Рада видала Пятий Універзал, яким, уневажнивши власть гетьмана, заклинає весь український нарід, як на Українї так і поза її границями, до боротьби за самостійне істнованє України.

Винниченко веде переговори зі Скоропадським.

Київ, 13. V. — Між новим українським правительством і представниками лївих партій ведуть ся переговори в справі участи українських соціялістів у новім кабінеті. Представниками лївих українських партій є Володимир Винниченко і Сергій Єфремів. Вони домагають ся, щоби тепершнє правительство приняло конституцію Центральної Ради. Годять ся також на гетьмана, але під услівем, щоби гетьман буде лише президентом републики.

Українські посли відкликані.

Правительство Скоропадського відкликало і усунуло із заграничного міністерства амбасадора Севрюка (Берлін), амбасадора Левицького (Царгород) і посла Галагана (Софія). Амбасадор Яковлев у Відни остає на своїм пості.

Зять Драгоманова болгарським послом в Києві.

Іван Шіхманов, професор університету в Софії і бувший мінїстер просвіти в болгарськім кабінетї, зять великого українського ученого, Михайла Драгоманова, зістав іменований болгарським послом в Київі. Українським полїтичним і науковим кругам Шіхманов є дуже добре знаний. Будучи професором університету, він написав кілька наукових брошур про Тараса Шевченка. Його родинна звязь зі славним українським родом дала йому спромогу війти в тісний кантакт з многими українськими полїтиками, між якими тішить ся великою повагою.

Дипльоматична місія.

Невдовзї з Києва має виїхати до центральних держав дипльоматична місія під проводом Дмитра Дорошенка. Вона має засягнути у всїх центральних держав інформації про їх становище супроти України тепер і на мировій конференції.

Парлямент порішить будучу форму України.

Гетьман Скоропадський зложив делегації українських крайних партій таку заяву: „Земства будуть невідовго зреорганїзовані. Міліція буде зреформована. Парлямент буде скликаний як найскорше. Виборчий закон буде зреформований; виборчі літа горожан будуть підвисшені. Правительство згодить ся на свободу преси, але поробить рішучі кроки проти всяких надужить. Парлямент порішить будучу державну форму України". — Є загальне переконанє, що без участи соціялістів буде неможливо задоволити національних і суспільних домагань українських партій.

Надужитя Чехо-Словаків.

Київська „Нова Рада" (з 13 марта б. р.) пише: „Ганебне поведенє чесько-словацького регіменту, зорганїзованого в Росії ще за часів царя, котрий брав участь з большевиками в наїзді на Україну, не до увірення. Кілька зоружених банд, належних до сього регіменту, змасакрували місточко Бориспіль (на Полтавщинї, недалеко границь Київщини і Черниговщини). Там ограбили мешканя, позабирали полотна, одіж, дорогоцїнности і поубивали многих осіб. Вони обрабували публичні каси по сусїдних селах і також розграбили цукроварню в місточку Жаботині. Всюди по дорозї забирали селянам коні з возами і стріляли без милосердя селян, котрі важили ся ставити опір".

Переходячий улицею дає жебракови 10 центів. Жебрак невдоволений датком, біжить за чоловіком і просить:

— Ще „дайму", достойна особо. Нинї мушу більше назбирати.

ЧАСОПИСЬ А СУСПІЛЬНІСТЬ.

В політичнім, суспільнім і державнім житю кождого народу часопись відграє незвичайну ролю. Тому обовязком кождого народу є піддержувати свою пресу, піддержувати її матеріяльно і морально, щоби та преса не лише жила, але й розвивалась, щоби її ряди все збільшались, щоби вона могла боронити інтереси свого народу.

Силу даного народу міряєть ся після числа його преси. Про 3-мілїонових Данців кажемо, що вона є культурним народом, а про 400-мілїонових Хінців кажемо, що сей нарід, коли не прокинеть ся з летаргічного сну, то загине.

Чому? Бо процентово до числа народу Данцї мають кілька тисяч часописий більше ніж Хінцї. Майже кождий мешканець Данії передплачує і читає кілька часописий, інтересуєть ся житєм свого краю і народу і житєм цїлого сьвіта. А Хінчик не знає, що кругом нього дїєть ся, не то що дїєть ся у сьвітї.

Тепер у Злучених Державах на пресу прийшли тяжкі часи. Папір подорожів, робітник подорожів всї друкарські прибори подорожіли, а в короткім часї подорожіє навіть пересилка почтова. Преса находить ся в скрутнім положеню. Щоби зарадити лихови, видавцї мусять давати в часописи більше місця оголошеням ніж статям. Читаюча суспільність глядить на се кривим оком, але що дїяти.

„Не вина тут видавництва, — пише одна нюйорська газета — а вина читачів, яких найменьша підвишка пренумерати обурює. Кождий чоловік заплатить радо 5 центів за ґуму до жування, яка фабрикантя не коштує навіть два центи, а не хоче заплатити за газету 3 центи, хоч вона коштує більше. Кождий примірник газети коштує видавця пересічно 5 центів, а він мусить продавати його за 2 або 3 центи. Свій недобір мусить покривати з адвертайзментів. Читачі, не знаючи фінансового стану газети, жадають, аби в ній було більше матеріялу до читаня, а не знають, що той матеріял коштує солені гроші, яких нема".

Сю ситуацію може вратувати лише одинока суспільність. Нехай нїхто не жалує пару центів на часопись, як принесе йому велику моральну користь. Нехай кождий сьвідомий член української суспільности вишле таки нинї передплату на таку українську часопись, яка йому припаде до смаку і до вподоби.

ДЕНЬ 4-ГО ЛИПНЯ.

Як нам відомо, в четвер, дня 4-го липня с. р., відбудеть ся велике сьвято — сьвято Дня Независимости. На той день всі народи поселені в Злучених Державах беруть участь в тім сьвяті, щоби спільно з великим свобідним американським народом відсьвяткувати той день.

Народи, котрі вже мають свобідну країну, будуть віддавати тим народним героям честь за їх боротьбу за волю і свободу; а ті народи, що позістають в ярмі сильнійших володарів, будуть протестувати проти неволі і ярма.

Для Українців день 4-го липня повинен бути урочистим сьвятом. Кождий Українець повинен взяти живу участь в тій величавій сегорічній маніфестації і сим вказати всім другим народам, що ми, на рівні з другими культурними народами, не тільки хочемо жити яко свобідний нарід, але також уміємо спомянути і віддати честь тим нашим народним героям, що поклали душу і тіло за неньку Україну.

По великих тутешних містах, як пр. Ню Йорк, Філядельфія, Шікаго і т. д., українські організації вже приготовляють ся. По меньших місточках наші організації легковажать собі справу сьвята 4. липня тому лише, що не можуть осягнути точних інформацій, в який спосіб можна би взяти участь спільно з американськими організаціями. Отже порада на се така: Виберіть комітет і нехай той комітет удасть ся до майора або чіф бурджеса і запишеть ся на лісту паради. Тоді той майор чи чіф бурджес уділить потрібних інформацій — в котрій годині ваше товариство чи братство має явити ся, на котрій улиці і подасть вам цілу програму паради.

Майже в кождім малім місточку майори позаряджували, щоби в їх офісах в сіти гол повивішувано таблиці, а там всі комітети, як американські так і чужинецькі, мають прийти і записати імя організації, якої народности і скільки членів буде брати участь в параді. По тім майор або його секретар уділяють інформації й інструкції.

Одно і найважнійше для всіх наших комітетів є те, щоби звертали точну увагу на се, як записують народність наших організацій.

Не пишім „Рутенієн", але пишім „Юкраїніян". Пильно треба також уважати, коли майор або його секретар записує. Через помилку або невирозуміне він може записати „Літуенієн" або „Юраніян". Коли така помилка зайде, нехай зараз поправить.

Щоби ми могли взяти участь в параді на 4-го липня, ми мусимо брати ся до роботи і приготовленя нині. Час короткий, бо лише кілька днів лишаеть ся.

Робім так, щоби як найбільше Українців брало участь в кождій місцевости, а сим вкажемо всім другим народам, що український нарід любить свободу і бажає бачити всі народи вільні по цілім сьвіті і що ми також готові полягти на полі битви спільно з вільними народами за свободу і волю всіх поневолених народів.

А. Пашук.

АРЕШТОВАНЄ ПРАВИТЕЛЬСТВА У. Ц. РАДИ.

Вже від якогось часу в столици України можна було зауважити якийсь нервовий настрій, захвильоване, спричинене занепокоюючими поголосками про зближаючу ся зловіщу хвилю, про близкий переворот в републиці.

„Нова Рада" помістила статю під заголовком: „На передодні великий подій", в якій говорить ся про конспірації реакціонерів. Сі реакціонери, пише „Н. Р.", дають до зрозуміня щирим демократам, що зловіщі події вже за плечима. Окрім сього всі були того переконаня, що роля кабінету скінчена і він мусить, коли наступить перша кріза, упасти.

Одні пропонують, щоби правительство замінити міністерством сконцентрованих сил, в яке увійшли би передівсім мужі з партії радикал-соціялістичної. Инші бачили корінь надходячої кризи в конгресі дрібних землевласників селянї заповідженим на день 29. цьвітня, в Киеві. Кружать вісти також про упадок правительства, який скінчить ся проголошенем військової диктатури з волі центральних держав.

Дня 26. цьвітня, генерал Айхгорн проголосив афішами по улицях Киева розказ, силою якого вводить ся німецькі мілітарні трибунали.

Причиною передівсім була тут афера з Добрим, яку було відкрито, та конспірація московська.

В ночи з 26. на 27. цьвітня німецькі війска розоружили українські дивізії, які складали ся з колишних воєнних плінників, повернувших з Австрії та Німеччини.

На засіданю Малої Ради (міністерства) на слідуючий день міністер війни, Жуковський, заявив, що правительство запротестувало до німецького штатемайора проти подібного ломаня заключеного мира.

Німецький військовий аташе Штольберг відповів, що се було лише непорозуміне. На сім самім засіданю президент міністрів Голубович виголосив серіозну промову проти розпорядженя німецького генерала Айхгорна та проти вмішуваня ся Німців у внутрішні справи України. Він пояснив, які кроки поробило міністерство до протесту в сій справі до Берліна. Дебати продовжали ся цілий день 28. цьвітня і Порш, добре знаний соціял-демократ, сконстатував, що правительство не показало досить енергії до зорганізованя держави і що його (правительство) треба було конечно відновити на засаді практичної програми, а то, заапелювати до всіх національних партій до такого степеня, щоби центральні держави знайшли ся змушені респектувати його.

Володимир Винниченко заявив, що тут винуваті не лише Німці. Причина траґедії лежить не в тім, що ми запросили Німців на поміч, а радше в факті, що в їх краях ще суспільний стан противний нашому. Вони скористали з боротьби між Українцями і національними меньшостями, які противили ся нашій самостійности, та постійно використовували опадаючий престіж авторітету Української Центральної Ради.

О годині пів до четвертої пополудни підчас промови жидівського посла Рафеса хтось повідомив президента Української Центральної Ради, професора Грушевського, що будинок, де відбувало ся засіданє, окружили німецькі війска, а за хвилю дали ся чути тяжкі кроки по сходах. Двері до салі, які знаходили ся близко позаду трибуни президента, нараз нагло отворили ся і до салі війшов цілий відділ німецьких жовнірів у шпичастих шоломах та з наложеними багнетами. З револьвером в руці командант крикнув по московськи: „В имени німецького правительства приказує руки до гори і не рушати ся".

Всі піднесли руки до гори, а жовніри обступили їх навколо від стін в сали. Лише президент Центральної Ради, професор Грушевський не рушив ся і сидів на місци.

Трийцять карабінів наладованих наставило ся проти них.

„Я рішучо протестую, — сказав він по українськи, — проти впровадженя німецьких жовнірів в салю засідань Ради".

„Хто ви такий?" — спитав його офіцир.

„Я є президент Центральної Ради", відповів йому професор Грушевський.

„Нічево, — сказав офіцир — але тепер в сій хвили лише я приказую".

На сали запанувала мертва тишина. Німецькі жовніри все держали свої карабіни на послів.

Професор Грушевський взивав послів, щоби були зовсім спокійні. Офіцир зажадав від Грушевського, щоби сей сказав, чи є міністри Жуковський, Ковалевський, Ткаченко і директор департаменту внутрішних справ Гаєвський в сали.

Ніхто не відповідав.

На третий приказ команданта Гаєвський представив ся. Його сейчас арештували жовніри і забрали з собою.

Комендант знов приступив до президента Центральної Ради, М. Грушевського, і домагав ся конечно видачі адрес трох міністрів. Він не одержав жадної відповіди.

Комендант приказав зложити оруже та перешукати деяких послів за адресами всіх присутних членів. Опісля кождий посол дефілював перед президентом Центральної Ради, професором Михайлом Грушевським, і, переходячи рядом, стискав йому сердечно руку і так переходив до иншої кімнати, де знов ожидало їх німецьке військо.

Журналісти та кореспонденти порозлітали ся з будинку. В салі остав ся лише президент на естраді та публика на галеріях.

Комендат зажадав, щоби професор Грушевський опустив салю. Через три рази президент відказував ся, а за той час німецькі війска робили трус в цілім будинку. Нарешті знайшли і арештували Любинського.

По якімсь часі послів пустили з будинку. Виходячи, бачили вони порозставлювані мітралези та опанцеровані автомобілі довкола парляментарної палати Української Центральної Ради.

Професор Грушевський остав ся до самого вечера замкнений в сали з німецькою військовою вартою при дверах. Коли нарешті його пустили, він завізвав українську ґвардію, велів заняти давні пости коло палати і Рада таки рішила зібрати ся на слідуючий ранок, дня 29-го цьвітня.

Засіданя йшли дальши нормальним ходом, аж до проголошеня нового гетьмана. Шеф штабу 31 корпуса німецької армії прийшов перед президента Ради та заявив, що він винуе військo за арештоване сторожі в такий спосіб...

НАЇЗД ЦЕПЕЛІНОМ.

Німецький оберляйтнант описує „пекольний" нічний напад цепеліном на Лондон.

Оберляйтнант Ґрунер, з німецької маринарської резерви, подає в німецькій часописи опис наїзду цепелінів на місто Лондон, в якім він брав участь. Ґрунер пише таке:

Ми перелетіли понад канал одної морозної ночи і подали ся в цілковитій темноті в напрямі англійського побережа. Поволи зближались ми до него, оглядаючись остро на всі сторони. Раз на хвилинку хмари продерлись і ми побачили побереже далеко в долині.

Доси все було тихо. Ми зближали ся до нашої цїли. Англійці ждали на нас, однак ми не бажали, щоби нам перешкоджено.

Шукаючі сьвітла відкрили нас. Час від часу лучі сьвітла вдаряли нас з побережних фортів. Однак помимо сего ми летіли дальше і вкоротці Лондон, се місто моїх мрій, чарівна причина моїх безсонних ночий — виднів перед нами.

Ясні проміні сильних шукаючих лямп здалека вказували нам нашу добич. Капітан переглянув мапу і, подивившись на компас, закомандирував: „Летіти понад Лондон з півночи на полудне, а відтам завернути на схід!"

Тепер вже ми могли чути і бачити, що нашу присутність відкрито. Замасковані „сьвітла" вибухнули, звернені в нашу сторону. Се були блески стрілів гармат.

Шукаючі сьвітла пробивали небо, зразу поволи, осторожно, відтак дико, раз з одної сторони, а раз з другої, по більшій части не знаходячи нічого, тільки пересуваючі ся хмари. — Але нагло знайшли нас...

Чимраз частійше і більше акуратно білі лучі „шукаючих сьвітел" пробивали і окружали нас. Зачало блестіти ясно як в день в коши нашого воздушного корабля.

Шрапнелї зачали пукати довкола нас. Шрапнелї з лондонських оборонних гармат зачіпали нас, як хрущі галузє. Перед і за нами, над і під нами свистали і скитали ся сї смертоносні „птахи". Се було по чортівськи, однак гарно.

Поза тарахкотом пукаючих шрапнелів ми чули греміт наших бомб. Наші обертаючі ся пропелери становили акомпаніямент до сего „концерту".

Ми зачали виконувати діла в місті під нами. Ми викинули одну, а потім другу бомбу. Трета бомба спричинила цілий ряд експльозій.

„Господи! Як ми пускаємо бомби на них!"

„Камерад" фон Л. був дуже занятий з бомбами. Він „перчив" Лондон давнійше, і сеї ночи був меньше роздражнений.

Але річи зачали обертати ся проти нас. Пукаючі шрапнелї ставали густійші. Капітан дав розказ виїхати з сего негостинного сусідства і з гарним вітром поза нами ми зачали відворот домів, охоронювані хмарами.

На побережу нове і ще більше привитанє — бомбардоване очікувало нас, але і се було рівнож безуспішне і ми вернули назад з непожаданої візити.

ДОПИСИ.

З BROOKLYN, N. Y.

Сьвяткованє Дня Независимости (4. липня) Українцями в Бруклині.

В дни 4. липня с. р. всі народи, живучі на вільній земли Вашінґтона, окажуть свою прихильність Злученим Державам. Як і в який спосіб, се буде залежати від дотичних комітетів устроєня сего сьвята.

Кождий поселенець, прибувший до Злучених Держав Америки, в своїм краю переслідуваний чи судово чи політично, чи для поправленя своєї долі, знайшов в новій вітчині свободу політичну і добробут матеріяльний, чого в старім краю навіть в часі спокою не мав. А що-ж казати в часі війни?!

Тож заходом бруклинських українських товариств і братств ухвалено відсьвяткувати День Независимости Злучених Держав в четвер, дня 4. липня с. р., маніфестаційним походом з музикою головними улицями міста Бруклина. Перед походом всі товариства і братства зійдуть ся до „МікЕддін Тієйтр Гол", Берри Стр., ч. 2, Бруклин, Н. Й., де бесідник п. Гундяк виголосить промову на тему дня, а о годині 10-тій вирушить похід з музикою, прапорами і таблицями з відповідними написями в англійській мові. По поході, який скінчить ся о годині 1-шій пополудни, відбудеть ся в повисшій гали протестаційне віче проти насильств Німців на Україні. На сім вічу будуть реферувати п. Величко і англійські бесідники. По вічу відбудеть ся концерт. Близші постанови будуть оголошені програмою.

Слідуючі товариства і братства зголосили свою участь в поході маніфестаційнім, вічу протестаційнім і концерті, а заразом зложили датки на розходи сего народного сьвята: 1) Парохія Сошествія св. Духа, 2) Товариство „Просьвіта", 3) Товариство „Запорожська Січ" з Лонг Айленд, 4) Товариство „Укр. Козаки", 5) Товариство „Любов", 6) Братство Пресв. Тройці, 7) Товариство „Запорожська Січ", 8) Братство Пр. Богородиці, 9) Братство і Сестрицтво Сошествія св. Духа, 10) Товариство ім. Богдана Хмельницького, 11) Братство св. Димитрія.

Не зголосили доси своєї участи і не дали вкладок: 1) Товариство ім. Тараса Шевченка, 2) Товариство „Вільна Україна", 3) Братство св. Николая з Вудгейвен, 4) Братство св. Николая з Норт Сайд, 5) Братство св. Василія, 6) Товариство „Нове Жите", 7) Братство св. Иосифа, 8) Братство св. Петра і Павла.

В сім народнім сьвяті повинні всі товариства і братства брати участь, а котрі відкажуть ся, їх назва буде оголошена в часописях.

По всякі близші інформації належить зголосити ся до комітету.

ЗА КОМІТЕТ:
о. Волод. Лотович, предс.;
Волод. Яськевич, секр.;
Григ. Цьвекало, касієр.

З CHICAGO (PULLMAN), ILL.

Аматорське представлене.

До найбільшої радости тут на чужині належить, коли побачить ся щось з рідного народного житя. Неодному здаєть ся, що коли побачить свою рідну мову, свій стрій, який його нарід носив, а також свою рідну штуку, яку його письменни зіставили яко науку для свого народу, то він віджиє душею. Коли ми почуємо, що десь-там відбудеть ся аматорське представлене, то вже на кілька день передтим витворюеть ся така любов до сього, що годі продумати. А коли сей день прийде, коли на сцену стануть аматори в українських народних строях, а до того почуєть ся рідну пісню, то чоловікови здаеть ся, що він не на чужині, але за морем, гень на Україні далекій. Він на хвилю забуває про своє горе та думкою перелітає в рідний край.

Дня 2. червня б. р. відбуло ся представлене „Сватане на Гончарівці" заходом Аматорського Кружка з Вест Пулман. Сей Кружок від часу до часу дає представленя в тій околици. В неділю о год. 6.300 пійшов я з цікавости побачити сю українську штуку. О годині 7-мій піднесла ся куртина і на сцену вийшов пяний Шкурат (п. І. Краєвський) і Одарка (пані Зофія Янігова). Їх гра випала величаво, за що публика нагородила дотичних аматорів оплесками. Пан М. Шавала відограв ролю Кандзюби досить поправно. На сцену входить Уляна (пані Юлія Шустакевич, з дому Маліевич, акторка Українського Театру у Львові під зарядом Й. Стадника). Її появу публика нагородила грімкими оплесками. Її пісня „Хусточко моя" публиці дуже подобала ся, а її гра веліла нам позабути на всі наші щоденні турботи і труди. Пан Н. Костюк в ролі Стецька був добре ухарактеризований і побуджував публику до сердечного сьміху. Свою ролю він відограв знаменито. Ролю москаля п. Ілія Гаврншків відіграв добре. Ролю Олексія п. Осип Цеплий грав досить поправно. Словом скажу, що всі аматори грали досить поправно.

Тут на сім місци належить ся подяка пані Юлії Шустакевич за вивчене сеї штуки, а також п. М. Шустакевичови за поміч при науці.

Не скажу, що галя була переповнена, бо було трохи загорячо, але все знайшлось около три сотки Українців, хоч се сором, що їх була така мала скількість. Знаю, що 20. січня, коли грали штуку п. з. „Циганка красавиця", то галя була переповнена.

Весь чистий дохід призначений на Американський Червоний Хрест. Який був дохід, на разі не знаю, але все меньше-більше около $50.

Честь аматорам за їх працю, що потрудились виставити штуку на америк. патріотичну ціль, через що Американці вважають нас льояльними супроти Злучених Держав.

По представленю аматори враз з публикою відспівали „Ще не вмерла Україна", а в 11-тій годині вдоволена публика розійшла ся домів.

Один з Українців.

ЗВІТ ГОЛОВНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ

з ревізії майна У. Н. Союза і з діловодства гол. екз. комітету, переведеної в днях від 17. до 22. червня 1918 р.

ЗВІТ ФІНАНСОВИЙ У. Н. СОЮЗА.

Прихід в лютім 1918 р.	$ 15.439.96
„ „ марті 1918 р.	15.583.25
„ „ цьвітни 1918 р.	15.180.94
„ „ маю 1918 р.	19.631.81
	$ 65.835.96
Розхід в лютім 1918 р.	$ 11.072.56
„ „ марті 1918 р.	7.386.35
„ „ цьвітни 1918 р.	9.987.96
„ „ маю 1918 р.	11.649.56
	$40.096.43

ЗІСТАВЛЕНЄ.

Готівка позістала з днем 31. січня 1918 р.	$ 94.162.64
Прихід від 1. лютого до 31. мая 1918 р.	65.835.96
Разом	$159.998.60
Розхід від 1. лютого до 31. мая 1918 року	$ 40.096.43
Готівка з днем 31. мая 1918	$119.902.17

ЛЬОКАЦІЯ ФОНДІВ.

Фонд посмертний.

Дайм Трост Ко. Шамокін, Па.	$ 19.938.95
Нешенел Стейт Бенк Елізабет, Н. Дж.	20.000.00
Юніон Кавнти Трост Елізабет, Н. Дж.	13.375.92
	$ 53.314.87
Незвернені чеки	550.00
	$52.764.87
Бонди	$162.632.00
Позичка „Свободі"	3.000.00
Разом	$218.396.87

Фонд резервовий.

Нешенел Бенк Шамокін, Па.	$ 9.024.36
Дайм Трост Ко. Шамокін, Па.	3.166.00
Фирст Нешенел Бенк МкАду, Па.	10.276.96
Юніон Трост Ко. Джерзи Сіти	5.967.04
	$ 28.434.36
Бонди	6.990.000
Моргечі	69.250.00
Реальність У. Н. Союза	19.500.00
Разом	$124.174.36

Фонд адміністраційний.

Фирст Нешенел Бенк МкАду, Па.	$ 2.369.90
Юніон Кавнти Трост Елізабет, Н. Дж.	3.541.90
	$ 5.911.80
Друкарня „Свободи"	23.000.00
	$ 28.911.80

Фонд убогих.

Нешенел Бенк Шамокін, Па.	$ 5.470.40
Юніон Кавнти Трост Елізабет, Н. Дж.	5.036.79
	$ 10.507.19
Незвернені чеки	75.00
Разом	$ 10.432.19

В сім фонді знаходить ся надвишка $50. Ся надвишка зроблена банком, тому припоручено звернути її даному банкови. Дійсний стан фонду убогих є ....$ 10.382.19

Фонд народний.

Гаранті Трост Ко. Шамокін, Па.	$ 4.519.44
Юніон Кавнти Трост Елізабет, Н. Дж.	589.70
Разом	$ 5.109.14
Незвернені чеки	100.00
Разом	$ 5.009.14

Фонд сирітський.

Маркет Стріт Нешенел Бенк Шамокін, Па.	$ 11.209.44
Фирст Нешенел Бенк МкАду, Па.	53.00
Піпелс Сейвінгс Трост Ко. Гейзелтон, Па.	13.40
Юніон Трост Джерзи Сіти, Н. Дж.	224.00
Юніон Кавнти Трост Елізабет, Н. Дж.	5.478.22
	$ 16.978.06
Бонди	62.525.00
Разом	$ 79.503.06

Фонд конвенційний.

Юніон Кавнти Трост Елізабет, Н. Дж.	$ 421.75
Разом	$ 421.75
Льокація всіх фондів разом	**$466.799.17**

БІЛЯНС У. Н. СОЮЗА.

Стан чинний.

Готівка	$119.902.17
Бонди	232.147.00
Моргечі	69.250.00
Реальність	19.500.00
Друкарня	23.000.00
Позичка „Свободі"	3.000.00
	$466.799.17

Стан довжний.

Фонд посмертний	$218.396.87
„ резервовий	124.174.36
„ адміністраційний	28.911.80
„ убогих	10.382.19
„ народний	5.009.14
„ конвенційний	421.75
„ сирітський	79.503.06
	$466.799.17

Кромі висше згаданого маєтку знаходить ся в секретарів У. Н. Союза $100 на підручні видатки.

Посмертних запомог з днем 31. мая 1918 року не виплачено на суму $23.548.17.

ЗВІТ РЕКОРДОВИЙ У. Н. СОЮЗА.

За послідні чотири місяці, то є за лютий, марець, цьвітень і май 1918 р., прибуток в членах був як слідує:

Принято нових	974
Принято наново	392
Принято з переступними картами	132
Принято з инших кляс	86
Принято разом членів	1.584

Убуток в членах за чотири місяці.

Суспендовано	535
Взяли переступні листи	130
Перейшло до инших кляс	86
Померло	31
Убуло разом членів	782

ЗІСТАВЛЕНЄ.

З кінцем січня 1918 р. було членів в У. Н. Союзі	10.043
Принято за чотири місяці	1.584
Разом	11.627
За тихсамих чотири місяці убуло членів	782
Число членів з кінцем 31. мая 1918 р. в У. Н. Союзі є	10.845

Приріст за послідні чотири місяці є 802 члени.

ЗВІТ МАЄТКУ ДРУКАРНІ У. Н. СОЮЗА.

Приходи.

Лютий 1918 р.	$ 3.976.71
Март 1918 р.	4.305.31
Цьвітень 1918 р.	7.670.39
Май 1918 р.	5.587.78
Разом	$21.540.19

Розходи.

Лютий 1918 р.	$ 4.106.16
Март 1918 р.	4.853.37
Цьвітень 1918 р.	4.562.37
Май 1918 р.	9.029.84
Разом	$22.551.74

ЗІСТАВЛЕНЄ.

Готівка позістала з днем 31. січня 1918 р.	$ 2.163.67
Прихід від 31. січня до 31. мая 1918 р.	$21.540.19
Разом	$23.703.86
Розхід від 31. січня до 31. мая 1918 р.	22.551.74
Готівка з днем 31. мая 1918	$ 1.152.12

Висше згадану готівку знайдено:

На банковій книжочці Тайтел Гаранті енд Трост Ко. Н. Дж.	$ 1.052.12
На депозиті в газовій компанії	100.00
Разом	$ 1.152.12

Фонд „Просьвітної Комісії" У. Н. Союза зістав звинений; готівка гроший, виказана послідний раз контрольною комісією в сумі $38.59, зістала передана до каси У. Н. Союза (до фонду народного), а інвентар „Просьвітної Комісії" У. Н. Союза зістав переданий під контролю екзекутивного комітету У. Н. Союза.

ЗВІТ ФІНАНСОВИЙ МОЛОДЕЧОГО СОЮЗА.

Прихід в січни 1918 р.	$ 489.58
„ „ лютім 1918 р.	502.38
„ „ марті 1918 р.	559.59
„ „ цьвітни 1918 р.	568.48
„ „ маю 1918 р.	548.90
Разом	$2.668.93
Розхід в цьвітни 1918 р.	$ 975.86
„ „ маю 1918 р.	451.22
Разом	$1.427.08

ЗІСТАВЛЕНЄ.

Прихід від 1. січня до 31. мая 1918 р.	$2.668.93
Розхід від 1. січня до 31. мая 1918 р.	1.427.08
Готівка з днем 31. мая 1918	$1.241.85

Згаданий фонд Молодечого Союза знайдено на книжочці банковій Гудзон Кавнти Бенк Джерзи Сіти.

Джерзи Сіти, Н. Дж., 22. червня 1918

Д. Капітула,
Н. Росолович,
О. Трач.

ПРАЦЮЙ АБО ІДИ У БІЙ.

Новий закон, який змушує всіх мущин в поборовім віці до праці у важнійших галузях промислу або до військової служби, увійде в силу з днем 1-го липня 1918 р. Вже заздалегідь люди роздумують над тим, який рід праці належить уважати за найважнійший. Ми потребуємо цукор для наших жовнірів і моряків тут і на боєвім фронті. Цукор потребуємо для себе самих і для наших союзників. Всі заняті у цукровім промислі роблять добру прислугу для краю і не повинні обавлятись закиду, що вони є слекерами.

The American Sugar Refinery Co., заведенє, яке затруднює найбільше число робітників, подає до відома, що у сім заведеню є вільні місця для робітників, котрі мають прийти в поміч свому прибраному крайови а рівночасно поліпшити свої матеріяльні відносини, бо у сім заведеню скора підвишка платні є запевнена для заслужених робітників. Ся компанія має велику фабрику в Джерзи Сіти а також в Бруклин, Н. Й.
74-76 (Огол.)

ДУЖЕ ВАЖНЕ

В СПРАВІ ЗБИРАНЯ ЖЕРТВ НА НАР. ДІМ В НЮ ЙОРКУ.

Всіх тих, що забрали книжки до збираня жертв на Укр. Народний Дім в Ню Йорку, отсею дорогою взиваєсь, ЩОБИ ДО 1-го ЛИПНЯ (ДЖУЛАЯ) б. р. зголосили ся в офісі Укр. Нар. Громади 217-219 Н. 6-та улиця, Ню Йорк, разом з книжками і жертвами.

Не зголосивші ся до висше згаданого часу, будуть потягнені до відвічальности судовою дорогою. 73-75

ЗА ЕКЗ. КОМІТЕТ УКР. НАР. ГРОМАДИ:

П. Задорецький, предс.
Д. Шагай, писар.

Пошукую в важній справі свого тіточного брата **СТЕФАНА НІКИПАНЧУКА** з села Прикмільчі, пов. Коломия, і **ЮРКА КІЩУКА** з Росохович, пов. Коломия; ми всі перебували в Ню Йорку на 14-тій улици. Опісля я виїхав до краю, але вкоротці назад повернув. Хто би знав їх адресу або вони самі, зволять зголоситись на адресу: JOSEPH KAPRAWCHUK, 41 Fleming Ave., Newark, N. J. 74-75

Пошукую свого брата **ІВАНА ШУСТА** з села Любянки низші, пов. Збараж. Хто би о нім знав або він сам, прошу зголоситись на адресу: ANNA OBSHARSKA, 278—15th Ave., Newark, N. J. 74-5

Пошукую свої стриєчні сестри **МАРІЮ і КАТЕРИНУ КОВАЛЬ,** родом з Красічина, пов. Перемишль. Прошу голоситись на адресу: PARANKA KOWAL, Box 139, Bath, Pa. 74-5

Читайте українські книжки і ґазети, бо часте читане веде до просьвіти, а просьвіта — се сила. — Пишіть по цінник книжок до друкарні „Свободи".

ВОЄННІ ВІСТИ.

(Продовжене зі стор. 1-шої).

АВСТРІЙСЬКІ ВТРАТИ ОЦІНЮЮТЬ НА 200.000 ЛЮДИЙ.

Австрійські війска на цілій лінії уступають за ріку Піяве.

ЛОНДОН, 23. червня. — Півурядові вісти з Італії доносять, **що австрійські війска, втративши в однотижневій битві 200.000 в убитих, ранених і полонених, уступають тепер за ріку Піяве.**

Відворот австрійської армії відбуваєть ся серед великого заколоту. Італійські війска напирають на утїкаючих Австрійців, роблячи велике знищенє серед австрійських рядів при помочи огню машинових крісів. Таксамо італійська артилерія удержує сильний огонь і австрійські втрати з кождою хвилию збільшають ся.

Надіють ся нового наступу Австрійців.

ІТАЛІЙСЬКА ГОЛ. КВАТИРА, 20. червня. — **Панує загальне переконане, що в короткім часї Австрійці розпічнуть новий наступ.** Є здогади, що коли перший наступ був переведений майже здовж цілого боєвого фронту і мав на ціли винайти відповідні місця до пізнійшого властивого наступу, то тепер Австрійці орґанізують свої сили до властивого головного наступу.

Дальше припускають, що такий плян був подиктований Австрійцям самим ґен. Людендорфом, який не вважає їх за слабих до переведеня такої задачі.

Присутність австрійського цїсаря на боєвім фронтї є також одною з ознак, що Австрійці розпічнуть небавом новий великий наступ.

Новий наступ буде переведений від півночи.

РИМ, 22. червня. — В італійських військових кругах панує переконанє, що перерва у воєнних операціях на італійськім фронтї не буде довше тривати, як кілька днїв. Премієр Орляндо заявив, **що Австрійці стягають в горах всї можливі війска, щоби перевести новий великий наступ від півночи.**

Вісти з Медіоляну доносять, що за північним боєвим фронтом є нагромаджені сильні австрійські і німецькі війска.

Однак денебудь неприятель розпічне наступ, Італїйці і їх союзники будуть на те добре приготовані.

Уливні дощі в Альпах спричинили, що вода в ріцї Піяве високо піднесла ся. З тої причини положенє австрійських війск, які находять ся на західнім березі ріки, є надальше критичне, бо значне число мостів вода знесла. Довіз поживи для тих війск переводять Австрійці при помочи лїтаків.

Італійський премієр задоволений.

РИМ, 22. червня. — Воєнне положенє не змінило ся і від пятниці піхота не переводила жадної акції, як се доносить урядовий звіт, присланий до італійського парляменту.

„Тепер можна сказати, що битва виграна", — сказав премієр Орляндо в пятницю рано до послів.

Після одержаного звіту Австрійці нагромаджують великі війска на боєвім фронті в горах.

Премієр заявив дальше, що лише мала часть італійських резерв брала участь у битві.

Полоненим чесько-словацьким леґіонерам грозить розстріляне.

ПАРИЖ, 22. червня. — Згадка в австрійськім урядовім звітї, що полонені чесько-словацькі леґіонери зістали віддані під воєнний суд, означає, що згадані полонені будуть засуджені на смерть через розстріляне.

В італійській армії находить ся чимало тисяч чесько-словацьких жовнірів, які тепер борють ся проти Австрії. Часопись „Рома" доносила ще в місяцю маю, що 20.000 Чехів і Словаків було під оружем на італійськім фронтї.

В РОСІЇ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on June 24, 1918 as required by the Act of October 6, 1917).

НИКОЛАЙ ЛЕНІН МАЄ НАМІР УСТУПИТИ.

На послїднім засїданю савета ухвалено йому вотум довіря.

ЦЮРІХ, 22. червня. — **Николай Ленїн, большевицький премієр Росії, заявив, що має намір уступити зі свого уряду,** як се доносить телєґрама з Москви до берлїнської „Дайтше Таґес-цайтунґ".

Таку заяву зложив Ленїн помимо того, що на послїднім засїданю центрального екзекутивного комітету савета ухвалено йому вотум довіря.

Ленїн обжаловує меньшевиків.

СТОКГОЛЬМ, 22. червня. — **Правительство Ленїна видало урядово манїфест, в якім обжаловує меньшевиків і членів правиці о співучасть в протиреволюції разом з імперіялїстами і Чехо-Словаками.**

В манїфесті підносить правительство, що в злуці з протиреволюцією стоїть також утеча великого князя Михайла, який стоїть в зносинах з новим сибірським правительством в надії, що зістане монархом.

Робітники проти большевиків.

СТОКГОЛЬМ, 22. червня. — **Робітники в Нижнім Новгороді розпочали револьту проти большевиків, як се доносять нинїшні вісти. Сей рух поширюєть ся по цїлій Росії. Треба надіяти ся подій великої ваги.**

В Москві відбула ся конференція представників всїх місцевих фабрик, на взір конференції в Петроґраді. На зборах мали меньшевики і члени правиці велику перевагу. На зборах ухвалено зажадати від правительства скликаня установчих зборів.

Подібну акцію веде 10.000 робітників в Тулї.

Коротка справа з ворогами революції.

МОСКВА, 21. червня. — Президент комісії, призначеної до поборюваня протиреволюції, назвав нову процедуру, на підставі якої переведено богато засудів смерти, „зорґанізованим терором проти ворогів са-вєтського правительства". Після сеї процедури караєть ся смертию лише тоді, коли засуд западає одноголосно. „Ми судимо дуже скоро, — заявив президент комісії. — Переважно минає лише один день, а найбільше кілька днїв між днем увязненя і засуду".

Большевики затягають в Німеччині позичку.

ЛОНДОН, 23. червня. — Телєґрама бюра Райтера з Москви доносить, що большевицький комісар торговлї і промислу, зложив на засїданю російсько-німецької комісії заяву, **що савєтське правительство є приневолене затягнути заграничну позичку та що є готове признати за те Німеччині широке право використовуваня природних богацтв Росії у формі ріжнородних концесій, які позістануть під контролию російського правительства, котре одержить також часть доходів.**

Комісар заявив дальше, що російське правительство буде жадати від Німеччини, щоби вона не вмішувала ся у внутрішну економічну політику Росії або у її зносини з краями, які передше належали до неї, як приміром з Україною, Польщею, і Кавказом. Німеччина має заґарантувати Росії що найменьше половину мінералів, добутих в Кривім Розї і на Кавказі. **Правительство годить ся вкінци, щоби Німеччина перевела визначене російсько-української границї.**

Утеча вел. князя Михайла.

ЛОНДОН, 21. червня. — **Великий князь, Михайло Романов, брат бувшого царя, утїк з міста Перми враз зі своїм секретарем, як се доносить телєґрама з Копенґаґен.**

Царя перевезено до Москви.

БЕРНО, 22. червня. — **Бувшого царя, Николая Романова, перевезено з Екатерінбурґу до Москви,** як се доносить берлїнська часопись „Цайтунґ ам Міттаґ".

Причиною перевезеня царя має бути акція чесько-словацьких війск на Сибіри.

Дня 4. мая перевезено царя до Екатерінбурґа (на Уралю) з Тобольска (Сибір), де він перебував яко засланий враз з прочими членами своєї родини від серпня минувшого року. Причиною його перенесеня з Тобольска до Екатерінбурґа було відкрите заговору серед дооколичних селян, який мав на цїли освободити царя і допомогти йому в утечі.

Цїлковита побіда большевиків у східній Сибіри.

ХАРБІН, 19. червня. — Після гадки англійських і французьких військових в Манджурії цїла воєнна акція ґен. Семенова у східній Сибіри проти большевиків показала ся остаточно неуспішною.

Хоч не поніс пораженя в битві, ґен. Семенов, окружений переважаючими війсками противників, мусів цофнути ся до Манджурії. Хінські власти зажадали, щоби він, переступаючи границю, зложив оруже. Ґен. Семенов не сповнив сього жаданя.

Большевицьким війскам, які переводили операції здовж зелїзничого шляху, помагало 2.000 до 3.000 полонених Німців і Австрійців.

Всї козаки, які був покликав під оруже ґен. Семенов в занятих землях, перейшли на сторону большевиків, щоби хоронити свої хати і забезпечити свої родини.

Також доносять, що війска ґен. Орлова, які мали дати поміч армії ґен. Семенова, не хотїли бороти ся проти большевиків, уважаючи боротьбу проти них за безужиточну.

Козацькі війска, які опустили ґен. Семенова, числять около 3.000. Доходять вісти, що козаки заки перейшли на сторону большевиків, поубивали своїх офіцирів.

Поваленє власти большевиків у західній Сибіри.

СТОКГОЛЬМ, 21. червня. — Події у західній Сибіри становлять для большевиків щораз грізнїйшу небезпеку. Покищо на підставі дотеперішних вістий годі виробити собі докладного образу, чи розпочатий на Себіри рух має характер протиреволюції, чи, що виглядає найбільше правдоподібне, є тут зусиля зі сторони соціялїстів революціонерів правиці загорнути власть у свої руки.

Шумлянський, президент сибірського савєта, писав недавно до Ленїна, що всї ґрупи на Сибіри, включаючи навіть часть большевиків, виявляють охоту злучити ся разом до боротьби проти Німців. Дальше писав він, що Сибір буде приневолена проголосити неважність берестейського договору.

„Сибір буде приневолена до сього, — писав він — в обороні своїх власних інтересів і заключить угоду зі Злученими Державами, яка потягне за собою дальші наслідки, а именно затягнене позички і заключене з ними договору торговельного".

Змісту сього листа Ленїна нїколи не подав був до відома загалу.

Ленїн і його московські приятелї є приготовані радше на остаточний розпучливий крок для ратованя себе — закликати Німців на поміч проти демократичних партій, які стоять по сторонї алїянтів. Сей крок будуть вони старали ся оправдати „конечною полїтикою компромісу, ожидаючи рівночасно на загальну сьвітову революцію".

Дизорґанїзація большевиків поступає однак скоро наперед, показуючи, що предсказаня про недалекий їх упадок є близькі сповненя.

Польські посли вставляють ся за леґіонерами.

КРАКІВ, 16. мая. — Вчера удали ся парляментарні польські посли, гр. Баваровскі, Лїберман і Левенштайн, до Баден до шефа ген. штабу, ген. Арца, щоби предложити йому просьбу від обжалуваних леґіонерів, яких процес має тривати через 6 тижнїв і яких обжалувано за „дїяльність проти армії". Посли зажадали, щоби розправа була ведена у польській мові, бо більшість леґіонерів по-німецьки не розуміє. Дальше жадали посли, щоби обжалуваних аж до часу розправи випущено на волю, бо вони находять ся серед страшних відносин. 11 леґіонерів впало жертвою тяжкої нервової недуги. В одній маленькій сільській хатинї інтерновано 36 офіцирів.

ПОЗІР! УКРАЇНЦІ І УКРАЇНКИ ПОЗІР!

В остатню недїлю перед постом Петровим

30. ЧЕРВНЯ 1918 Р.

Братство св. Володимира

устроює

14-ЛІТНИЙ ВЕЧЕРОК

в Українськім Народнім Домі, 217-219 Іст 6-та улиця.

Початок о годинї 3-тій пополудни. **Вступ на галю уже з ґетчеком 25 цнт.**

На вечерку буде принимати ся членів до Братства і до У. Н. Союза після статутів.

Тож приходїть громадно. 75-76

КОМІТЕТ.

Михайл Марків, секр. фін.

СИРАКЮЗ, Н. Й.

Заходом Українського Тов. „Січ" і читальні „Просьвіти"

відограєть ся пораз перший в нашій місцевости велике представленє

„ВЕРХОВИНЦЇ"

драма в 3-ох актах а одинайцятьох відслонах, переклав В. Держирука.

Се представлене відбудеть ся

В НЕДІЛЮ, 30. ЧЕРВНЯ 1918 в гали церковній на Вілбур Аве.

Початок о годинї 7-мій вечером.

Цїни місць: 50, 35 і 10 центів.

ДІЄВІ ОСОБИ:

Антін Ревізорчук, молодий гуцул ....п. С. Гривнак
Марта, його мати.......п-на А. Трач
Максим Тихоньчук, старий гуцул ....п. Г. Трач
Прокіп, державний стрілець ....п. М. Мельничук
Анна, його жінка.....п-на Н. Ґоджак
Гершко, арендар в місточку біля Львова ....п. Ф. Андрусишин
Фельдфебель..............п. І. Попик
Мандатор в гуцульськім селї Жабю ....п. А. Богач
Комісар циркулярний з Кут............п. І. Попик
Офіцир від піхоти...........п. Я. Трач
Старець ....п. О. Надяк
1. Леґінь ....п. М. Пастух
2. Леґінь ....п. В. Гудзій
Дитина ....п-на А. Шкляренко
1-ший опришок ....п. М. Пастух
2-гий опришок.................п. В. Гудзій
3-тий опришок.......п. Ф. Андрусишин
4-тий опришок.................п. О. Надяк
5-тий опришок.........п. М. Мельничук
6-тий опришок........п. М. Атаманчук
1-ший жовнїр.......п. С. Кашубінський
2-гий жовнїр..........п. Гр. Федорук
3-тий жовнїр.......п. Н. Пастушанчин
4-тий жовнїр..............п. В. Дячук
Гуцули, молоді і старі, ріжного рода.
Річ дїєть ся в гуцульськім селї Жабю.

Суфлер п. С. Соколовський.

Чесний український загал зі Сиракюз і околиці, отсим запрошуєть ся до ласкавої участи.

75-76 КОМІТЕТ.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ҐАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАНЄ ВЕДЕ ДО ПРОСЬВІТИ А ПРОСЬВІТА — СЕ СИЛА. — ПИШІТЬ ПО ЦІННИК КНИЖОК ДО ДРУКАРНІ „СВОБОДИ", 83 ҐРЕНД СТ., ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ.

АМЕРИКАНСЬКІ ВІСТИ.

До Українців у Бетлеґем, Па.

Арчібалд Джонстон, майор Бетлеґему, відносить ся за посередництвом „Свободи" до бетлеґемських Українців з просьбою, щоби вони всі як один взяли участь у великій всенародній маніфестації в Бетлеґемі, яка відбудеть ся в День Независимости Злучених Держав, 4-го липня б. р. Той день буде вільний від праці. Місцеві Українці мають як слід приготовити ся до відсьвяткованя сього дня. Мають вислати, коли ще сього не зробили, свого відпоручника до місцевого комітету, який занимаеть ся устроєнем сього сьвята. Мають вибирати між собою одного чоловіка, доброго бесїдника, який виголосив би по українськи промову до зібраних в той день гостий в сали унїверситету „Лігай", в Бетлеґем. В тійсамій сали будуть того дня ріжні забави, танцї і т. п. До всього місцеві Українцї мають добре приготовити ся, аби перед чужинцями вивязати ся зі своєї задачі так, як на Українців пристало. Місцевий український комітет має відтак вислати до української часописи (котру собі вибере) точний звіт з того сьвята.

34 національностий буде маніфестувати у Ню Йорку.

В маніфестації Дня Независимости в Ню Йорку візьме участь 34 національностий. В поході, який рушить о годині 9-тій рано з Вашінґтон сквер, візьме участь 75.000 осіб. (На більше число не позваляє технїчна сторона маніфестації). По переду походу будуть їхати поліцаї. За ними будуть слідувати „Дух 1876", а відтак „Дух 1918 року". Відтак будуть йти нюйорські хлопці-жовніри, готові до відїзду до Франції, за ними дві Айришки і дві Жидівки, які які мають по шість синів при війску, а відтак ті мущини, які в день 4. липня зголосять ся добровільно до війска. За ними будуть йти ріжні національні ґрупи.

Військові квестіонарі розсилаеть ся нинї.

Військові квестіонарі для тих, які реґістрували ся 5. червня 1918 року, пічнеть ся розсилати нинї, у вівторок (25. VI.), і будеть ся продовжати через три днї.

Арешт за спекуляцію.

В Індіянополіс, Індіяна, відбула ся розправа над Леонардом Сніткином, міським судією в Ню Йорку, який разом з адвокатом Маврісом Сніткином і Йосифом Щуром, бувшим правительственним аґентом, заходили ся шкодити військовому побору. Вони мали підробляти відповідні папери і після них увільняти мущин від війска. Судія Сніткин дістав 5 літ, адвокат Сніткин 6 літ і Щур 6 літ арешту.

Тов. Грушевського у Пітсфілд.

Ілія Яремій, предсїдатель братства св. Димитрія (а не Николая, як було подано) від. 150 Українського Народного Союза, у Пітсфілд, Массачусетс, повідомляє, що на зборах 9. червня б. р. се братство змінило назву на Товариство ім. Михайла Грушевського.

Сенат буде голосувати над жіночим проектом.

Сього тижня вчетвер (27. VI.) федеральний сенат буде голосувати над проектом про жіноче право голосованя. Є загальна опінія, що сей проект перейде, хоч проти його принятя є два голоси більшости. Правдоподібно інтересовані в тій справі будуть просити президента, щоби він особисто поговорив з кількома сенаторами і порадив їм голосувати за принятем проекту. Президент Вілсон є особисто за уділенем женщинам виборчого права і навіть відніс ся до своєї партії (демократичної), щоби її члени при слідуючих парляментарних виборах кандидували на прихильній жіночим домаганям плятформі.

Президент противить ся заведеню прогібіції.

Президент Вілсон дав прихильникам прогібіції до пізнаня, що він противить ся заведеню загальної прогібіції в державі, хочби навіть і на час війни. Коли би навіть парлямент ухвалив закон про прогібіцію, президент його не підпише. — Броварники дістали наказ щадити опал о 50%, або иншими словами виробляти напитки о половину меньше ніж доси. Доси броварники виробляли 75% того, що перед війною.

Число робітників, які працюють при будові кораблів, збільшило ся о 1.200%, бо коли кілька місяців тому було лише 60.000 робітників, то тепер є 700.000.

Женщини, робітницї на полях у стейті Род Айленд, побирають тепер два доляри денно.

До відома інтересованим.

Всім інтересованим читачам, які, прочитавши новинку про посилку листів до старого краю, посилають листи через „Свободу", заявляємо, що „Свобода" з посилкою листів до старого краю не має нїщо спільного. Просимо перечитати ще раз згадану новинку (в ч. 73 „Свободи", а там є написано, що з посилкою листів треба відносити ся до Червоного Хреста у своїй місцевости. В сїй посилцї не може посередничити жадне бюро. Кождий, хто хоче, мусить особисто прийти до головної кватири Червоного Хреста у своїй місцевости і там написати лист на специяльнім папери і по анґлїйськи.

Стейт Юта випродукував сього року стільки цукрових бураків, що заосмотрить цукром усе своє населене і ще 2,000.000 жовнірів на цілий рік.

Не міг перестати курити — поповнив самовбийство.

Карло Баєр, углекоп у Редінґ, Калїфорнія, поповнив самовбийство, бо не міг перестати курити. При нїм найдено такий лист: „Поховайте мене. Я кілька разів старав ся перестати курити і не міг. Се причина моєї смерти".

Батько поубивав свої діти.

Тома Шілей, звісний в нюйорських полїтичних кругах демократичний лїдер, убив револьвером своїх двоє дітий: 6-лїтну Ґрацію і 4-лїтного Тому, зранив 21-місячну Дору, а вкінци пустив кулю у своє серце. Підозрівають, що Шілей находив ся в божевільним станї.

Поцїлений в серце жив ще 4 днї.

Антін Перейра, Еспанець в Окленд, Калїфорнія, поцїлений довгим ножем в серце, жив ще чотири днї. Лїкарі у місцевім шпитали заявили, що се буде відай перший случай в сьвітї, що чоловік, пробитий в саме серце, ще міг так довго жити.

ГУМОР І САТИРА.

Між українськими „соціялїстами" в Америці.

„Соціялїст" (до бесїдника не-„соціялїста", котрому случайно прийшло ся говорити на соціялїстичнім вічу): — Коли ви такі мудрі, то скажіть нам, кілько свиня має пальців на ногах?

Бесїдник (не надумуючись): — Скиньте, добродію, з себе черевики і порахуйте...

Овес і конї.

Селянина, котрого затримано з фірою на рогачці, питаєть ся ревізор:

— Що маєш в тім мішку?

— Овес — сказав селянин потихо ревізорови до уха.

— Чому так шепчеш, — не можеш сказати голосно?

— Тому шепчу, прошу пана, щоби шкапи не почули, що там є. — („Оса").

В суді.

Судія: — Ти обікрав свого товариша, а провина твоя є тим більша, що обікрав ти його сплячого.

Оскаржений: — Так, то правда, але він так смачно спав, що менї жаль було його будити.

— Ви вже четвертий раз засуджені за крадіж.

— Ні, пане судія, третий.

— А я вам кажу, що четвертий...

— Так? То заложім ся о три шнапси і пять пива.

Точно, як втяв...

Судія: — Ви коли родили ся?

Оскаржений: — Не знаю докладно, але се мусїло бути меньше-більше 20 або 30 літ тому, як ще моя мама жила.

Подяка.

То я засуджений лише на один місяць арешту? — Красно дякую панови судії. Най Господь Бог відплатить вам тисяч разів стільки...

Вершок встиду.

— Чому ти, Оленко, не приходиш на совганку?

— Бо я встидаю ся.

— Та кого?

— Риб, які пливають під ледом...

РУХ У ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

КЛІВЛЕНД, О. Тов. „Сокіл", від. 336, повідомляє своїх членів, що піврічний мітінг відбудеть ся дня 29. червня с. р. в гали церковній під числом 2280 Вест 7-ма ул. Просимо всїх членів прибути на сей мітінг, бо є дуже важні справи до полагодженя. Уряд здасть справоздане зі свого діловодства за минувшого пів року. Просить ся всїх членів Сокільської Банди, як також мужеського „Хору" і дирекцію від Сокільського Города, щоби явили ся на сей мітінг. Повідомляеть ся тих, котрі ще не мали нагоди вступити в члени тов. „Сокіл" і У. Н. Союза, що дня 29. с. м. є дуже добра нагода до сього, бо тов. „Сокіл" буде принимати нових членів без вступного, а до У. Н. Союза після статута.— В. Волянський, предс.; Я. Павлишин, секр. фін.; І. Гумницький, секр. рек.; И. Козак, кас.

СТ. ЛУІС, МО. Бр. св. Володимира, від. 179, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, котрі не були на звичайнім зібраню 16. с. м., про одну важну ухвалу, котра звучить: Всї члени мають взяти участь в торжестві отвореня Українського Народного Дому при Ґраттан і Гікори стр., котре відбудеть ся 30. червня с. р., о 3-тій години пополудни. Кождий член має принести з собою відзнаку братства. Члени мешкаючі в Ст. Луіс як не застосують ся до сеї ухвали, заплатять кару в сумі $5.00, а члени, котрі мешкають на провінції і не можуть прибути задля коштів подорожи, заплатять податок в сумі $2.50 на дохід У. Н. Дому. — С. Савіцький, предс.

КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ. Тов. „Запорожська Січ", від. 342, подає всїм своїм членам до відома, що піврічні збори відбудуть ся дня 30. червня б. р., точно о годині 11-тій рано, у власній гали при Розевелт евені і Гейзелтон стр. На тих зборах маєть ся явити кождий член і вирівнати свої залеглости. Неявившийся член заплатить 50 цнт. кари, а урядник $1.00. На зборах будеть ся принимати нових членів до тов-а без вступного, а до У. Н. Союза після статута. — Г. Гайдук, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Сим повідомляю всїх членів бр. св. Володимира, від. 130, що піврічний мітінг відбудеть ся в суботу, 29. червня б. р., о годині 8-мій вечер, в гали Укр. Нар. Дому при 217-219 Іст 6-та ул. Просить ся всїх членів прийти точно в назначенім часї і послухати справоздання за перший піврік.—М. Марків, секр. фін.

ПОВІДОМЛЕНЄ.

Отсим подаєть ся до відома всїм місцевим урядникам і орґанізаторам У. Н. Союза, що від 1-го червня с. р., не можна принимати нових членів анї не можна підвисшати посмертного до кляс: „ВВ" на суму $1500 і „СС" на суму $2000. До всїх инших кляс обезпеченя можна принимати нових членів до У. Н. Союза, а також зміняти суму посмертного, то є до кляс

„D" на суму	$100.
„A" на суму	$250.
„AA" на суму	$500.
„B" на суму	$750.
„C" на суму	$1000.

ГОЛ. УРЯД У. Н. СОЮЗА.

ПОЗІР! УКРАЇНЦІ З БРІДЖПОРТ, ФЕРФІЛД, САВТПОРТ, КОНН. І ОКОЛИЦЇ!

Тов. „Українська Січ" від. 59 У. Н. С. отсим запрошує всї бріджпортські Братства і Товариства, як рівнож запрошує тов. ім. Т. Шевченка з Савтпорт, Конн., на

СІЧОВЕ СЬВЯТО

на котрім то сьвятї розвинеть ся Товариські прапори, український і американський

ДНЯ 30. ЧЕРВНЯ 1918 Р.
в Сокол гали, 521 Галлет стр., Бріджпорт, Конн.

Початок сьвята точно о годинї 4-тій пополудни.

ПРОГРАМА:

ЧАСТЬ I.

1) Привіт товариств комітетом Тов. „Українська Січ".
2) Розвите українського прапора. Підчас розвитя прапора буде приґравати орхестра український гимн.
3) Розвите американського прапора, підчас сего буде приґравати орхестра американський гимн.
4) Промова про український прапор.
5) Промова про американський прапор.
6) Віддане чести українському прапорови, вбиванє цьвячків в держак прапора і виголошуване патріотичних промов членами Товариств.
7) Вечірна павза.

ЧАСТЬ II.

Точно о год. 7.30 вечером відбуде ся театральне представлене

„НАТАЛКА ПОЛТАВКА"

дуже поучаюча комедіо-опера в двох діях зі співами.

Члени всїх Товариств, котрі возьмуть участь в розвитю прапорів, т. є. в части першій, будуть мати вступ вільний (але мусять мати Тов. відзнаки), окрім двох рядів крісел на переді. А котрі не стоять в ніяких товариствах, мусять платити вступ 35 цнт. на долї, а 25 цнт. на ґалерії.

Дорогі Братя і Сестри! Тов. „Укр. Січ", від. 59 У. Н. С., просить Вас до численної участи на Січове Сьвято. Прийдіть, дорогі Братя і Сестри, і покажіть своєю присутностию, що любите свій рідний український прапор, і що за него ми готові хочби навіть душу і тіло положити. Як рівнож ми повинні прийти і показати свою льояльність американському прапорови. Дорогі Братя і Сестри! Забирайте з собою дорослі дїти, своїх знакомих і кревних. Прийдім як найбільшим числом, щоб з нас наші вороги не сьміяли ся. Покажім, що в нас є дух і сила.

74-77 Комітет Тов. Укр. Січ.

ВІДОЗВА ДО УКРАЇНЦІВ З БУКОВИНИ.

Дорогі Брати і Сестри!

Ми низше підписані урядники Товариства „Буковина", в Ню Йорку, взиваємо Вас, щоби Ви, котрі ще не належите до жадних орґанізацій в Америці, вписали ся в члени нашого Товариства. До Товариства платить ся місячна вкладка 50 цнт. від кождої особи (члени і членкинї платять однаково), а в случаю їх недуги отримають 6 долярів тижневої запомоги. Хто хотів би вписати ся в члени може прийте на наш мітінґ, котрий відбуде ся 20-го липня (Джулая) в Народнім Домі під ч. 217-219 Е. 6-та улиця, або нехай прийде до секретаря Тов. під адресу. 75,79

MAFTEJ STAWCZANSKY,
429 E. 6th St., New York, N. Y.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

Родимцї! Купуйте календар Українського Народного Союза, який коштує разом з пересилкою тільки 50 центів.